



ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ
ΣΧΟΛΗ



ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ
ΠΑΤΕΡΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ



ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
INTERNATIONAL CONFERENCE

Πρόγραμμα | Program

Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος:
Τριάντα χρόνια διακονίας

Ecumenical Patriarch Bartholomew:
Thirty Years of Ministry

Θεσσαλονίκη, 26-29 Μαΐου 2022
Thessaloniki, 26-29 May 2022



Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ ΑΠΘ
καὶ τὸ Πατριαρχικὸ Ἰδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν

σὲ συνεργασία μὲ
τὸ Ὑπουργεῖο Ἑσωτερικῶν – Τομέας Μακεδονίας-Θράκης
τὴν Περιφέρεια Κεντρικῆς Μακεδονίας
τὸν Δήμο Θεσσαλονίκης
τὶς Μητροπόλεις τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης
τὴν Ἑταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν
τὴ Φιλόπτωχο Ἀδελφότητα Ἀνδρῶν Θεσσαλονίκης

τιμοῦν τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαῖο
γιὰ τὰ 30 χρόνια τῆς Πατριαρχικῆς Διακονίας του
1991-2021.

The Faculty of Theology of the Aristotle University of Thessaloniki
and the Patriarchal Institute of Patristic Studies

in collaboration with
the Ministry of the Interior – Sector of Macedonia and Thrace
the Region of Central Macedonia
the Municipality of Thessaloniki
the Metropolises of the City of Thessaloniki
the Society for Macedonian Studies
the Philoptochos Society of Thessaloniki

Honor His All-Holiness the Ecumenical Patriarch Bartholomew
for His 30 years of Patriarchal Ministry
1991-2021.





Πέμπτη, 26 Μαΐου | Thursday, 26 May

Αΐθουσα Τελετών Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
Ceremony Hall of the Aristotle University of Thessaloniki

17:00-17:45

Ύποδοχή Συνέδρων | Conference Registration

17:55

Πέρασ προσέλευσης | End of Attendee Arrivals

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ | OPENING SESSION

Συντονιστές | Moderators

Άννα Κόλτσιου-Νικήτα – Φωτεινή Άλωπούδη |
Anna Koltsiou-Nikita – Fotini Alopoudi

Χαιρετισμοί - Μηνύματα επίσημων | Greetings - Official Messages

Έναρκτήρια Όμιλία | Opening Address

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνος κ. Έμμανουήλ
His Eminence Senior Metropolitan Emmanuel of Chalcedon

Άντιφώνηση Πατριάρχου | Response by His All-Holiness

Κήρυξη έναρξης του Συνεδρίου | Conference Proceedings Declared Open

Μουσικό Πρόγραμμα | Musical Program

Βασίλης Βαρβαρέσος | Vassilis Varvaresos

Πολυχρονισμός | Polychronismos

Βυζαντινός Χορός Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ |
Byzantine Choir of the Faculty of Theology of AUTh

Παρασκευή, 27 Μαΐου | Friday, 27 May

Αΐθουσα Τελετών του Παλαιού Κτηρίου τής Φιλοσοφικής Σχολής
«Ἀλέξανδρος Παπαναστασίου»
Ceremony Hall of the Old Building of the Faculty of Philosophy
«Alexandros Papanastasiou»

08:45-09:15

Ὑποδοχή Συνέδρων | Conference Registration

Β' ΣΥΝΕΔΡΙΑ | SESSION II

Συντονιστές | Moderators

Σεβ. Μητροπολίτης Αυστρίας κ. Ἀρσένιος – Χρυσόστομος Σταμούλης |
H.E. Metropolitan Arsenios of Austria – Chrysostomos Stamoulis

Κεντρικές διαλέξεις | Keynote Lectures

09:30-10:00

Ἱερολ. Ἀρχιδιάκονος κ. Ἰωάννης Χρυσσαυγῆς | Rev. Archdeacon John Chryssavgis
Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος: Τριάντα χρόνια διακονίας
Ecumenical Patriarch Bartholomew: Thirty Years of Ministry

10:00-10:30

The Right Reverend Rowan Williams
Renewing the Face of the Earth: The Holy Spirit and the Restoration of Creation
Ἀνακαινίζοντας τὸ πρόσωπο τῆς γῆς. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ ἡ ἀποκατάσταση τῆς
δημιουργίας

10:30-11:00

Συζήτηση | Discussion

11:00-11:30

Διάλειμμα | Break

Γ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ | SESSION III

Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἐπὶ πατριαρχίας Βαρθολομαίου
The Ecumenical Patriarchate during Bartholomew's tenure

Συντονιστές | Moderators

Σεβ. Μητροπολίτης Κρήνης κ. Κύριλλος – Κωνσταντῖνος Χρήστου
H.E. Metropolitan Kyrillos of Krini – Konstantinos Chrestou

Κεντρικὴ εἰσήγηση | Keynote Presentation

11:30-12:00

Εὐάγγελος Βενιζέλος | Evangelos Venizelos

Ἐνα ἔμμεσο κεκτημένο τῆς Πατριαρχίας Βαρθολομαίου:
Ἡ ἀνάδειξη τῆς κανονικῆς καὶ νομικῆς θέσης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου
κατὰ τὸ ἄρθρο 3 τοῦ ἐλληνικοῦ Συντάγματος
An indirect achievement of Bartholomew's tenure:
The promotion of the canonical and legal status of the Ecumenical Patriarchate
according to Article 3 of the Greek Constitution

Εἰσηγήσεις | Presentations

12:00-12:15

Ἀναστάσιος Παπαδημητρίου | Anastasios Papademetriou

The institution of the Ecumenical Throne yesterday and today
Ὁ θεσμὸς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου χθὲς καὶ σήμερα

12:15-12:30

His Eminence Archbishop Angaelos

Orthodox Witness to the World
Ἡ Ὁρθόδοξη μαρτυρία στὸν κόσμο

12:30-12:45

Παντελεήμων Βίγκας | Panteleimon Vingas

Οἱ Ρωμαϊκές Κοινότητες στὴν Κωνσταντινούπολη:
Ἀπὸ τὴ βεβαιότητα τῆς ὁμοιογένειας στὶς προκλήσεις τῆς ἑτερογένειας
The Greek Communities of Constantinople:
From the certitude of homogeneity to the challenges of heterogeneity

12:45-13:00

Κωνσταντῖνος Κωτσιόπουλος | Konstantinos Kotsiopoulos

Πολιτιστικὴ διπλωματία καὶ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο
Cultural diplomacy and the Ecumenical Patriarchate

13:00-13:15

Ἰωάννης Κτιστάκις | Ioannis Ktistakis

Τὸ ἀνοιγμα τῆς πατριαρχίας Βαρθολομαίου στὴν Εὐρωπαϊκὴ δικαιοσύνη
Opening access to the European Judicial System during Bartholomew's tenure

13:15-13:45

Συζήτηση | Discussion

14:00 – 15:30

Γεύμα | Lunch

Δ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ | SESSION IV

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ *Ecumenical Patriarch Bartholomew and Ecclesiastical Life*

Συντονιστές | Moderators

Σεβ. Μητροπολίτης Βελγίου κ. Ἀθηναγόρας – πρωτοπρ. Ἀθανάσιος Γκίκας
H.E. Metropolitan Athenagoras of Belgium – Fr. Athanasios Gkikas

Κεντρικὴ εἰσήγηση | Keynote Presentation

15:30-16:00

Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης Τύχων | V. Rev. Archimandrite Tychon
*Ἡ πατρικὴ πνευματικὴ μέριμνα τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
κ.κ. Βαρθολομαίου πρὸς τὸν Ὀρθόδοξο μοναχισμό
The paternal spiritual care of His All-Holiness Ecumenical Patriarch Bartholomew
for Orthodox monasticism*

Εἰσηγήσεις | Presentations

16:00-16:15

Γερόντισσα Θεοξένη | Abbess Theoxeni
*Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος ὡς ἐμπνευστὴς
τῆς ἀσκητικῆς καὶ νηπτικῆς ζωῆς
Ecumenical Patriarch Bartholomew as inspiration for the life of asceticism and
spiritual vigilance*

16:15-16:30

V. Rev. Fr. John Behr | Αἰδεσιμ. Πρωτοπρ. κ. Ἰωάννης Behr
*“The Fashion of the World is Passing Away”: Theology After the Tipping Point
«Παράγει τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου»: Ἡ θεολογία μετὰ τὸ κρίσιμο σημεῖο τῆς
ἀνατροπῆς*

16:30-16:45

Συμεὼν Πασχαλίδης | Symeon Paschalidis
*Ὁ φιλάγιος Πατριάρχης. Οἱ ἀνακηρύξεις νέων ἀγίων ἐπὶ τῆς πατριαρχίας
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου καὶ ἡ συζήτηση γύρω ἀπὸ τὸ σχετικὸ
πλαίσιο
The Saint-loving Patriarch. The recognition of new saints during Ecumenical
Patriarch Bartholomew's tenure and the discussion on the relative framework*

16:45-17:00

Μάξιμος Χαρακόπουλος | Maximos Charakopoulos
*Στὰ βήματα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου στὴ Μικρὰ Ἀσία.
Οἱ Λειτουργίες στὶς ἐκκλησίες ὅπου οἱ καμπάνες σίγησαν τὸ 1922
In the footsteps of Ecumenical Patriarch Bartholomew in Asia Minor:
Divine Liturgies in churches whose bells fell silent in 1922*

17:00-17:15

Ἀθανάσιος Παπαθανασίου | Athanasios Papathanasiou
*Ἡ ἱεραποστολὴ στὰ κείμενα τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου καὶ μετὰ ἀπὸ αὐτήν:
Κέρδη καὶ χρέη
Mission in the texts of and subsequent to the Holy and Great Council:
Profits and debts*

17:15-17:45

Συζήτηση | Discussion

18:00-18:30

Διάλειμμα | Break

Ε' ΣΥΝΕΔΡΙΑ | SESSION V

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος καὶ ἡ μέριμνά του γιὰ τὴν κοινωνία *Ecumenical Patriarch Bartholomew and His Care for Society*

Συντονιστές | Moderators

Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων καὶ Μεγάλης Βρετανίας κ. Νικήτας – Αἰκατερίνη
Τσαλαμπούνη | H.E. Archbishop Nikitas of Thyateira and Great Britain –
Ekaterini Tsalamponi

Κεντρικὴ εἰσήγηση | Keynote Presentation

18:30-19:00

Ἀριστοτέλης Παπανικολάου | Aristotle Papanikolaou
*Ἡ ἠθικὴ ὡς τέχνη. Περὶ τοῦ κειμένου «Ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς»
– Πρὸς ἓνα κοινωνικὸ ἦθος τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας
Ethics as Art. On the document: 'For the Life of the World'
– Toward a Social Ethos of the Orthodox Church*

Εισηγήσεις | Presentations

19:00-19:15

Andrea Riccardi

The Pastoral Care of Vulnerable Communities

Ἡ ποιμαντική τῶν εὐπαθῶν ομάδων

19:15-19:30

Elizabeth Prodromou | Ἐλισάβετ Προδρόμου

Ecumenical Patriarch Bartholomew's Theology of Global Engagement through Soft Power: Potential, Paradoxes, Prognostications

Ἡ θεολογία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου περὶ τῆς παρέμβασης στὸ παγκόσμιο γίνεσθαι μέσω ἄσκησης τῆς ἡπίας ἰσχύος: Προοπτικές, παράδοξα καὶ προγνωστικά

19:30-19:45

Νίκη Παπαγεωργίου | Niki Papageorgiou

Ἡ ἐμπορία ἀνθρώπων καὶ ἡ σύγχρονη δουλεία: Οἱ πρωτοβουλίες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου

Human Trafficking and Modern Slavery: Initiatives of the Ecumenical Patriarch

19:45-20:00

Μιλτιάδης Βάντσος | Miltiadis Vantsos

Οἱ προκλήσεις τῆς σύγχρονης τεχνολογίας καὶ ἡ βιοηθική:

Οἱ θέσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου

The challenges of modern technology and bioethics:

The views of Ecumenical Patriarch Bartholomew

20:00-20:15

Χρῖστος Τσιρώνης | Christos Tsironis

Φροντίδα γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν κόσμο:

Ὅραμα καὶ μαρτυρία τῆς Ὁρθόδοξης διακονίας ἐπὶ τῆς πατριαρχίας Βαρθολομαίου

Care for humanity and the world:

The vision and witness of Orthodox Ministry during Bartholomew's tenure

20:15-20:45

Συζήτηση | Discussion

Σάββατο, 28 Μαΐου | Saturday, 28 May

Σ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ | SESSION VI

Ὁ συνοδικὸς θεσμὸς καὶ οἱ διορθόδοξες σχέσεις

The Synodal Institution and Inter-Orthodox Relations

Συντονιστές | Moderators

Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀμορίου κ. Νικηφόρος – Νικόλαος Μαγγιώρος |

H.G. Bishop Nikephoros of Amorion – Nikolaos Maggioros

Κεντρικὴ εἰσήγηση | Keynote Presentation

09:00-09:30

Σεβ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος |

H.E. Metropolitan Chrysostomos of Messinia

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος ὡς Πρόεδρος τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου

Ecumenical Patriarch Bartholomew as President of the Holy and Great Council

Εἰσηγήσεις | Presentations

09:30-09:45

Σεβ. Μητροπολίτης Περιστερίου κ. Γρηγόριος |

H.E. Metropolitan Gregorios of Peristerion

Αὐτοκεφαλία, προδικαιοδοσιακὸ δικαίωμα καὶ ἐθνοφυλετισμὸς

Autocephaly, Pre-jurisdictional Privilege, and Ethno-phyletism

09:45-10:00

Σεβ. Μητροπολίτης Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καὶ Βιάννου κ. Ἀνδρέας |

H.E. Metropolitan Andreas of Arkalochorion, Kastellion and Vianno

Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ Ἐκκλησία Κρήτης

The Ecumenical Patriarchate and the Church of Crete

10:00-10:15

Κωνσταντῖνος Ζορμπάς | Konstantinos Zorbas

Ἡ συμβολὴ τῆς Ὁρθόδοξου Ἀκαδημίας Κρήτης

στὸ ἔργο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου γιὰ τὶς διορθόδοξες σχέσεις

The contribution of the Orthodox Academy of Crete

to the work of Ecumenical Patriarch Bartholomew on Inter-Orthodox relations

10:15-10:30

Θεόδωρος Γιάγκου | Theodoros Giagkou

Ἡ κωδικοποίηση τῶν ἱερῶν κανόνων: Ἡ συμβολή τοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου
The codification of the sacred canons: The contribution of Patriarch Bartholomew

10:30-10:45

Παντελής Καλαϊτζίδης | Pantelis Kalaitzidis

Τὸ περιεκτικὸ οἰκουμενικὸ δῶμα τοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου
The comprehensive ecumenical vision of Patriarch Bartholomew

10:45-11:15

Συζήτηση | Discussion

11:15-11:45

Διάλειμμα | Break

Ζ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ | SESSION VII

Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο: εἰδικὰ θέματα *The Ecumenical Patriarchate: Special Issues*

Συντονιστές | Moderators

Σεβ. Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἄνθιμος – Κυριακούλα
Παπαδημητρίου | H.E. Metropolitan Anthimos of Alexandroupolis –
Kyriakoula Papademetriou

Κεντρικὴ εἰσήγηση | Keynote Presentation

11:45-12:15

Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἰάκωβος Χαλίλ | V. Rev. Archimandrite Jack Khalil

Ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς, τὸ βασιλεῖον ἱεράτευμα καὶ ἡ πατριαρχικὴ διακονία τοῦ
Παναγιωτάτου
The Great Archpriest, the Royal Priesthood, and the Patriarchal Ministry of
His All-Holiness

Εἰσηγήσεις | Presentations

12:15-12:30

Φλώρα Καραγιάννη | Flora Karagianni

Ἔργα συντήρησης καὶ διάσωσης τῆς βυζαντινῆς κληρονομιάς
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐπὶ πατριαρχίας Βαρθολομαίου
Restoring and preserving the Byzantine heritage of the Ecumenical Patriarchate
during Bartholomew's Tenure

12:30-12:45

Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. κ. Σταῦρος Κοφινᾶς | Rev. Protopresbyter Stavros Kofinas

Developing the Ecumenical and Anthropological Dimensions of Pastoral Health
Care: The Vision of Patriarch Bartholomew
Ἀναπτύσσοντας τὶς οἰκουμενικὲς καὶ ἀνθρωπολογικὲς διαστάσεις τῆς ποιμαντικῆς
στὸν ὅρο τῆς υἰείας: Τὸ δῶμα τοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου

12:45-13:00

Δήμητρα Κούκουρα | Demetra Koukoura

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος καὶ ὁ ρόλος τῶν γυναικῶν στὴν Ἐκκλησία
Ecumenical Patriarch Bartholomew and the Role of Women in the Church

13:00-13:15

Κωνσταντῖνος Δεληκωσταντῆς | Konstantinos Delikonstatis

Ἡ Ἱερά Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης:
Τὸ δῶμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου γιὰ τὴ θεολογικὴ παιδεία
The Sacred Theological School of Halki:
The vision of Ecumenical Patriarch Bartholomew for theological education

13:15-13:30

Ἀθανάσιος Στογιαννίδης | Athanasios Stogiannidis

Τὸ περὶ παιδείας δῶμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου μέσα ἀπὸ τὶς ὀμιλίαι του καὶ ἡ
σημασία του γιὰ τὴ σύγχρονη παιδαγωγικὴ θεωρία
The vision of the Ecumenical Patriarch on education and its significance for contem-
porary educational theory: Insights from his homilies

13:30-14:00

Συζήτηση | Discussion

14:00 – 15:30

Γεῦμα | Lunch

Η' ΣΥΝΕΔΡΙΑ | SESSION VIII

1

Διαχριστιανικοὶ καὶ Διαθρησκευτικοὶ Διάλογοι *Inter-Christian and Inter-Religious Dialogues*

Συντονιστές | Moderators

Σεβ. Μητροπολίτης Σηλυβρίας κ. Μάξιμος – πρωτοπρ. Βασίλειος Καλλιακμάνης |
H.E. Metropolitan Maximos of Selyvria – Fr. Vasileios Kalliakmanis

Κεντρική εισήγηση | Keynote Presentation

15:30-16:00

Σεβ. Μητροπολίτης Σασίμων κ. Γεννάδιος |
H.E. Metropolitan Gennadios of Sassima

Οί διαχριστιανικοί διάλογοι σήμερα: Τò ιστορικό πλαίσιο και ή θεολογική τους προσέγγιση
Inter-Christian Dialogues today: Historical Framework and Theological Considerations

Εισηγήσεις | Presentations

16:00-16:15

His Grace Bishop Brian Farrell

Relations between Constantinople and Rome in the Patriarchal Ministry of His All-Holiness
Οί σχέσεις μεταξύ Κωνσταντινουπόλεως και Ρώμης κατά την πατριαρχία του Παναγιωτάτου

16:15-16:30

H.E. Archbishop Job of Telmessos | Παν. Αρχιεπίσκοπος Τελμησσοῦ κ. Ίώβ

The Work of the International Mixed Commission for Theological Dialogue between the Orthodox and Roman Catholic Churches
Τò ἔργο τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς Διαλόγου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μετῆ Ρωμαιοκαθολικῆ Ἐκκλησία

16:30-16:45

Sandra Ferreira Ribeiro

Ecumenical Patriarch Bartholomew and the Focolare Movement
Ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος και τὸ κίνημα τῶν Focolare

16:45-17:15

Συζήτηση | Discussion

17:30-18:00

Διάλειμμα | Break

2

Η' ΣΥΝΕΔΡΙΑ | SESSION VIII

Συντονιστές | Moderators

Σεβ. Μητροπολίτης Μιλήτου κ. Ἀπόστολος – Ἀγγελικὴ Ζιάκα
H.E. Metropolitan Apostolos of Miletos – Angeliki Ziaka

Εισηγήσεις (συνέχ.) | Presentations (cont.)

18:00-18:15

Παν. Μητροπολίτης Κωνσταντίας-Ἀμμοχώστου κ. Βασίλειος |
Most Rev. Metropolitan Vasileios of Constantia-Ammochostos

Η συμβολή του Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου στο ἔργο του Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν: Συνέχεια στην παράδοση
The Contribution of Ecumenical Patriarch Bartholomew to the World Council of Churches: Continuing the tradition

18:15-18:30

Στυλιανὸς Τσομπανίδης | Stylianos Tsompanidis

Ὁ λόγος του διαλόγου κατά τον Οἰκουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαῖο
The course and discourse of dialogue according to Ecumenical Patriarch Bartholomew

18:30-18:45

Ἀπόστολος Κραλίδης | Apostolos Kralidis

Ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος και οἱ διαθρησκευτικοὶ διάλογοι σὲ ἓνα «πνεῦμα ἀλληλεγγύης και εἰρήνης»
Ecumenical Patriarch Bartholomew and Inter-religious Dialogues in a "Spirit of Solidarity and Peace"

18:45-19:00

Rabbi David Rosen

Patriarch Bartholomew and Interreligious Dialogue between Orthodox Christianity and Judaism
Ὁ Πατριάρχης Βαρθολομαῖος και ὁ διαθρησκευτικός διάλογος μεταξύ Ὀρθοδόξου Χριστιανισμοῦ και Ἰουδαϊσμοῦ

19:00-19:30

Συζήτηση | Discussion

Κυριακή, 29 Μαΐου | Sunday, 29 May

Θεία Λειτουργία | Divine Liturgy

Ἱερά Μονή Βλατάδων | Vlatadon Monastery

Ἐξόρμηση | Excursion

Ναοὶ και μνημεῖα τῆς Θεσσαλονίκης |
Churches and monuments of Thessaloniki

Ἀναχώρηση Συνέδρων | Departures

Όργανωτική – Έπιστημονική Έπιτροπή | Organizing – Scientific Committee

Χρυσόστομος Σταμούλης
Θεόδωρος Γιάγκου
Συμεών Πασχαλίδης
π. Ιωάννης Χρυσανγής
Νικόλαος Μαγγιώρος
Κωνσταντίνος Χρήστου
Ευαγγελία Άμοιρίδου
Άπόστολος Κραλίδης
Μιλτιάδης Βάντσος
Φλώρα Καραγιάννη
Δήμητρα Κούκουρα
Πρωτ. Χρυσόστομος Νάσσης

Γραμματεία | Secretariat nassis@past.auth.gr

Ευαγγελία Άμοιρίδου
Πρωτ. Χρυσόστομος Νάσσης
Ζαχαρένια Συμεωνίδου
Άθανάσιος Τζιερτζής
Μαρία Ξανθού
Μιλτιάδης Ματσούκας

Ίστοσελίδα Συνεδρίου | Conference Website www.bartholomew30years.auth.gr

Υπεύθυνοι ιστοσελίδας | Content managers

Μιλτιάδης Βάντσος
Δημοσθένης Κακλαμάνος
Ευάγγελος Πεπές

Τεχνική ύποστήριξη | Technical Support

Γεώργιος Φούζας
Στράτος Μουρατίδης
Ήλιος Καγιάρας

Χορηγοί | Sponsors

Ύπουργείο Έσωτερικών – Τομέας Μακεδονίας-Θράκης
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
Δήμος Θεσσαλονίκης
Άριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Έπιτροπή Έρευνών)
Έρα Άρχιεπισκοπή Άμερικής
Έρα Άρχιεπισκοπή Ουατείρων και Μεγάλης Βρετανίας
Έρα Άρχιεπισκοπή Αύστραλίας
Έρα Άρχιεπισκοπή Καναδά
Έρα Μητρόπολις Θεσσαλονίκης – Ι.Μ. Αγίας Θεοδώρας
Έρα Μητρόπολις Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως
Έρα Μητρόπολις Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς
Έταιρεία Μακεδονικών Σπουδών
Φιλόπτωχος Άδελφότης Άνδρών Θεσσαλονίκης
Χριστιανική Άδελφότητα «Άγία Λυδία»

Σύνεδροι | Conference Participants

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνος κ. Έμμανουήλ (Αδαμάκης)
Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του King Abdullah bin Abdul Aziz International Center for Interreligious and Intercultural Dialogue (KAICIID), Vienna.
metropolitte.emmanuel@gmail.com

His Eminence Archbishop Angaelos
Coptic Orthodox Archbishop of London. Papal Legate in the United Kingdom. Co-chair of the Anglican-Oriental Orthodox Regional Forum.
office@copticorthodox.london

Μητροπολίτης Σηλυβρίας κ. Μάξιμος (Βγενόπουλος)
Διδάκτωρ Θεολογίας. Co-Secretary of the Joint Orthodox and Catholic International Commission for Theological Dialogue.
maksimosvge@gmail.com

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μιλήτου κ. Άπόστολος (Βούλγαρης)
Ηγούμενος τής Ιεράς Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής Αγίας Άναστασίας.
agia.anastasia@gmail.com

His Grace Bishop Brian Farrell
Secretary of the Pontifical Council for Promoting Christian Unity. Vice-President of the Holy See's Commission for Religious Relations with Judaism.
bfarrell@christianunity.va

His Excellency Archbishop Job (Getcha) of Telmessos
Dean, Institute of Orthodox Theology, Chambésy. Permanent Representative of the Ecumenical Patriarchate to the WCC. Co-chair, Joint Orthodox and Catholic International Commission for Theological Dialogue.
archeveque.job@gmail.com

Παναγιερώτατος Μητροπολίτης Κωνσταντίας- Άμμοχώστου κ. Βασίλειος (Καραγιάννης)
Διδάκτωρ Θεολογίας. Μέλος τής Κεντρικής και Έκτελεστικής Έπιτροπής του Παγκοσμίου Συμβουλίου Έκκλησιών. Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου τής Πολιτιστικής Ακαδημίας – Έρευνητικού Κέντρου «Άγιος Έπιφάνιος».
metropolitan-v@imconstantias.org.cy

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αυστρίας κ. Άρσένιος (Καρδαμάκης)
Διδάκτωρ Θεολογίας. Μέλος τής Κεντρικής Έπιτροπής του Συμβουλίου Εύρωπαϊκών Έκκλησιών (ΚΕΚ) καθώς και τής Έπιτροπής «Έκκλησία και Κοινωνία».
kirche@metropolisvonaustria.at

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κρήνης κ. Κύριλλος (Κατερέλος)
*Καθηγητής τῆς Ἱστορικῆς Δογματικῆς Θεολογίας, Θεολογικὴ Σχολὴ ΕΚΠΑ.
Πατριαρχικὸς Ἐξάρχος τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας Μελίτης.*
katerelos_kyrillos@yahoo.com

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἄνθιμος (Κουκουρίδης)
mitropoli.alexandroupolis@gmail.com

His Eminence Archbishop Nikitas (Lioulias) of Thyateira and Great Britain
*Head of the Ecumenical Patriarchate's Committee on Human Trafficking and
Modern Slavery. Former Director of the Patriarch Athenagoras Orthodox Institute
in Berkeley, California.*
mnikitas@ses.gtu.edu

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σασίμων κ. Γεννάδιος (Λυμούρης)
*Καθηγητὴς τῆς Θεολογίας καὶ τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου, Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς
Ἐκκλησίας Κύπρου. Ἀντιπρόεδρος (Vice-moderator) τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ
Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν.*
neosalkyon@gmail.com

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καὶ Βιάννου
κ. Ἄνδρέας (Νανάκης)
*Καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας καὶ Γραμματείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Θεολογικὴ
Σχολὴ ΑΠΘ.*
nanakis@past.auth.gr

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Περιστερίου κ. Γρηγόριος (Παπαθωμᾶς)
Καθηγητὴς τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου, Θεολογικὴ Σχολὴ ΕΚΠΑ.
grpapathomas@theol.uoa.gr

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βελγίου κ. Ἀθηναγόρας (Peckstadt)
*Metropolitan of Belgium and Exarch of Netherlands and Luxemburg.
Co-chair, International Commission of Dialogue between the Anglican Communion
and the Orthodox Church.*
belgiou@orthodoxia.be

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος (Σαββάτος)
*Καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας Δογμάτων καὶ Συμβολικῆς, Θεολογικὴ Σχολὴ ΕΚΠΑ.
Τακτικὸ μέλος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων
τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.*
mitropolis_messinias@yahoo.gr

Right Revd Dr Rowan Williams
*104th Archbishop of Canterbury – Primate of All England. Master of Magdalene
College, University of Cambridge UK.*
rw488@cam.ac.uk

Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμορίου κ. Νικηφόρος (Ψυχλούδης)
*Ἡγούμενος τῆς Ἱεράς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Βλατάδων.
Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν
Μελετῶν.*
npsixloudis@gmail.com

Φωτεινὴ Ἀλωπούδη
*Προϊσταμένη τοῦ Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου
Θεσσαλονίκης.*
fotalop@ad.auth.gr

Μιλτιάδης Βάντσος
Καθηγητὴς τῆς Χριστιανικῆς Ἠθικῆς καὶ Βιοηθικῆς, Θεολογικὴ Σχολὴ ΑΠΘ.
mvantsos@past.auth.gr

V. Rev. Fr. John Behr
Regius Professor of Humanity, University of Aberdeen UK.
john.behr@abdn.ac.uk

Εὐάγγελος Βενιζέλος
*Πρώην Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβέρνησης. Καθηγητὴς Συνταγματικοῦ Δικαίου, Νομικὴ
Σχολὴ ΑΠΘ.*
ev.venizelos@gmail.com

Παντελεήμων Βίγκας
*Ἄρχων Μέγας Χαρτοφύλαξ. Πρόεδρος τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς τῆς Κοινότητος
Παναγίας Κουμαριώτισσης Νεοχωρίου.*
laki.vingas@vinder.com.tr

Θεόδωρος Πιάγκου
*Ἄρχων Διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας. Καθηγητὴς τῶν Πηγῶν τοῦ Κανονικοῦ
Δικαίου, Θεολογικὴ Σχολὴ ΑΠΘ. Ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ
Πατριαρχικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν.*
giagou@past.auth.gr

Αιδεσιμολ. Πρωτοπρ. κ. Ἀθανάσιος Γκίκας
Καθηγητής τῆς Ποιμαντικῆς – Ἐξομολογητικῆς, Θεολογικῆ Σχολῆ ΑΠΘ.
agikas@past.auth.gr

V. Rev. Dr John Chryssavgis
Ἀρχιδιάκονος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. *Archdeacon of the Ecumenical Patriarchate.*
Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀμερικῆς. *Greek Orthodox Archdiocese of America.*
chryssavgis@gmail.com

Κωνσταντῖνος Δεληκωσταντής
Ἄρχων Διδάσκαλος τοῦ Γένους – Διευθυντής τοῦ Α΄ Πατριαρχικοῦ Γραφείου.
Ὁμότιμος Καθηγητής τῆς Θρησκευολογίας καὶ Φιλοσοφίας τῆς Θρησκείας, Θεολογικῆ
Σχολῆ ΕΚΠΑ.
kdelikos@theol.uoa.gr

Ἄγγελικὴ Ζιάκα
Ἀναπληρώτρια Καθηγήτρια τῆς Θρησκευολογίας, Θεολογικῆ Σχολῆ ΑΠΘ.
ziaka@theo.auth.gr

Κωνσταντῖνος Ζορμπᾶς
Ἄρχων Ἱερομνήμων. Γενικὸς Διευθυντής τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης.
zorbas_kostas@yahoo.gr

Ὀσιωτάτη Γερόντισσα Θεοξένη
Καθηγουμένη τῆς Ἱεράς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς
– Χρυσοπηγῆς, Χανίων.
imx@otenet.gr

V. Rev. Archimandrite Jack Khalil
Dean and Professor of New Testament Studies, St. John of Damascus Institute of
Theology, University of Balamand.
Jack.Khalil@balamand.edu.lb

Παντελής Καλαϊτζίδης
Διευθυντής τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου. Ἐρευνητικὸς Ἐταῖρος τῶν
Πανεπιστημίων KU Leuven καὶ Münster. Μέλος τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς
European Academy of Religion.
pkalaitz@acadimia.org

Αιδεσιμολ. Πρωτοπρ. κ. Βασίλειος Καλλιακμάνης
Καθηγητής τῆς Ἠθικῆς καὶ Ποιμαντικῆς, Θεολογικῆ Σχολῆ ΑΠΘ.
vkalliak@theo.auth.gr

Φλώρα Καραγιάννη
Ἐφορος τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν. Διευθύντρια τοῦ
Εὐρωπαϊκοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν καὶ Μεταβυζαντινῶν Μνημείων.
flkaragianni@gmail.com

Ἄννα Κόλτσου-Νικήτα
Καθηγήτρια Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν, Ἰουδαϊκῆς καὶ Χριστιανικῆς Γραμματείας,
Διευθύντρια τοῦ Ἐργαστηρίου Ἑλληνικῆς Γλώσσας τῆς Χριστιανικῆς Γραμματείας,
Θεολογικῆ Σχολῆ ΑΠΘ.
akolts@theo.auth.gr

Δήμητρα Κούκουρα
Ὁμότιμη Καθηγήτρια τῆς Ὀμιλητικῆς, Θεολογικῆ Σχολῆ ΑΠΘ.
dimkou@theo.auth.gr

Αιδεσιμολ. Πρωτοπρ. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου κ. Σταῦρος Κοφινᾶς
Συντονιστής τοῦ Δικτύου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου γιὰ τὴν Ποιμαντικὴ στὸν
Χῶρο τῆς Ὑγείας - Coordinator of the Network of the Ecumenical Patriarchate for
Pastoral Health Care.
s.kofinas@gmail.com

Ἀπόστολος Κραλίδης
Καθηγητής τῆς Ἱστορίας τῶν Θρησκειῶν. Ἀναπληρωτὴς πρόεδρος τοῦ Τμήματος
Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ Χριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ, Θεολογικῆ Σχολῆ ΑΠΘ.
akralid@past.auth.gr

Ἰωάννης Κτιστάκης
Δικαστής. Εὐρωπαϊκὸ Δικαστήριο τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἄνθρωπου, Στρασβούργο,
Γαλλία.
yktistakis@gmail.com

Κωνσταντῖνος Κωτσιόπουλος
Καθηγητής τῆς Κοινωνιολογίας τοῦ Χριστιανισμοῦ, Θεολογικῆ Σχολῆ ΑΠΘ.
kkotsiop@past.auth.gr

Νικόλαος Μαγγιώρος

*Πρόεδρος του Τμήματος Θεολογίας. Αναπληρωτής Καθηγητής του Κανονικού και
'Εκκλησιαστικού Δικαίου, Θεολογική Σχολή ΑΠΘ.*

nikmag@theo.auth.gr

Νίκη Παπαγεωργίου

*Καθηγήτρια τής Κοινωνιολογίας τής Θρησκείας και τής 'Ηθικής, Θεολογική Σχολή
ΑΠΘ.*

nipap@theo.auth.gr

Anastasios G. Papademetriou

*Άρχων Διδάσκαλος του Γένους. Professor of Historical Studies, Constantine and
Georgian Georgiou Professor of Greek History, Stockton University USA.*

Tom.Papademetriou@stockton.edu

Κυριακούλα Παπαδημητρίου

*Καθηγήτρια τής Καινής Διαθήκης. Διευθύντρια του Έργαστηρίου Βιβλικών Σπουδών,
Θεολογική Σχολή ΑΠΘ.*

kyp@past.auth.gr

Aristotle Papanikolaou

*Άρχων Προστάτης τών Γραμμάτων. Professor of Theology, Archbishop Demetrios
Chair in Orthodox Theology and Culture, Co-founding Director, Orthodox Chris-
tian Studies Center, Fordham University USA.*

papanikolaou@fordham.edu

Συμεών Πασχαλίδης

*Άρχων Υπομιμησκων. Καθηγητής τής Πατρολογίας - Αγιολογίας, Θεολογική Σχολή
ΑΠΘ. Διευθυντής του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών.*

spaschal@past.auth.gr

Άθανάσιος Ν. Παπαθανασίου

*Αναπληρωτής Καθηγητής Ίεραποστολικής, Διαπολιτισμικής Χριστιανικής
Μαρτυρίας και Διαλόγου, Ανώτατη Έκκλησιαστική Ακαδημία Αθήνας.*

Άρχισυντάκτης του περιοδικού «Σύναξη».

ath.n.pap@gmail.com

Elizabeth Prodromou

*Faculty Director, Initiative on Religion, Law, and Diplomacy at The Fletcher School
of Law & Diplomacy, Tufts University USA.*

elizabethprodromou@gmail.com

Sandra Ferreira Ribeiro

*Co-director of “Centro ‘UNO’, for Christian Unity”, the Focolare Movement’s inter-
national Secretariat for ecumenical relations..*

sandra.ferreira@focolare.org

Andrea Riccardi

Founder of the Community of Sant’ Egidio.

segr.andrearriccardi@gmail.com

Rabbi David Rosen

Chief Rabbi, American Jewish Committee.

rosend@ajc.org

Χρυσόστομος Σταμούλης

*Κοσμήτωρ τής Θεολογικής Σχολής. Καθηγητής τής Δογματικής και Συμβολικής
Θεολογίας, Θεολογική Σχολή ΑΠΘ.*

stamchr@theo.auth.gr

Άθανάσιος Στογιαννίδης

*Έπίκουρος Καθηγητής τής Σχολικής Παιδαγωγικής και Διδακτικής Μεθοδολογίας
του Μαθήματος τών Θρησκευτικών, Θεολογική Σχολή ΑΠΘ.*

athastog@theo.auth.gr

Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης κ. Τύχων

*Ηγούμενος τής Ίερας Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής Σταυρουκίτη
Αγίου Όρους.*

imstav01@otenet.gr

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη

*Αναπληρώτρια Καθηγήτρια τής Καινής Διαθήκης: Έρμηνεία, Θεολογία και Ίστορία
Χρόνων, Θεολογική Σχολή ΑΠΘ.*

etsala@past.auth.gr

Στυλιανός Τσομπανίδης

*Καθηγητής τής Οικουμενικής Κίνησης: Ίστορία – Θεολογικοί Διάλογοι, Θεολογική
Σχολή ΑΠΘ.*

stsompa@theo.auth.gr

Χρίστος Τσιρώνης

Αναπληρωτής Καθηγητής της Κοινωνικής Θεωρίας του Σύγχρονου Πολιτισμού και του Χριστιανισμού. Διευθυντής του Έργαστηρίου Κοινωνικής Έρευνας της Θρησκείας και του Πολιτισμού, Θεολογική Σχολή ΑΠΘ.

tsironis@theo.auth.gr

Μάξιμος Χαρακόπουλος

Βουλευτής. Γενικός Γραμματέας της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Όρθοδοξίας. Διδάκτωρ Κοινωνιολογίας.

maximos@parliament.gr

Κωνσταντίνος Χρήστου

Άρχων Άσηκρήτις. Πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού. Καθηγητής της Εκκλησιαστικής Ιστορίας, Θεολογική Σχολή ΑΠΘ.

konchris@past.auth.gr

